

TORONYIRÁNY

XVIII. 7.

2024. február 18.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Nagyböjt 1. vasárnapja

Február 22. Szent Péter apostol székfoglalása

Február 24. Szent Mátyás apostol

Az üdvösség ügye, magunk és mások üdvösségének az ügye a legfontosabb a világon. Ezt állítja elénk a nagyböjt. Ennek behatódó munkálására köteleztük el magunkat hamvazószerdán, amikor tekintetünket a világi lét határain túlra irányítottuk, örök jövőnket idézve.

Jézus felkészült küldetésének teljesítésére. Negyven napon át készült a pusztában kemény aszkézissel. És ha – az evangélium tanúsága szerint – neki szüksége volt erre a felkészülésre és pusztai aszkézisre, nekünk százszorosan szükségünk van rá. Azért, hogy megtanuljuk önmagunk megtagadását, a kísértések visszautasítását, az igazi értékek keresését. Hogy hűségesebbek legyünk Isten elgondolta önmagunkhoz, célunkhoz és küldetésünkhöz. Hogy megtanuljunk mindent az üdvösség viszonylatában szemlélni, önmagunkat is. Hogy felmérjük reális lehetőségeinket, és elhárítsuk a tévutak csábítását. Hogy végül is Istenre hagyatkozva megerősítsük vele való kapcsolatunkat.

Minderre különlegesen alkalmas a nagyböjti szent idő.

Csanád Béla

A szentmise olvasmányai

- 1. Ter 9,8-15** Isten a vízözön után szövetséget köt Noéval.
- 2. 1Pét 3,18-22** A keresztség által válhatunk szabaddá a bűntől és lehetünk részesei Krisztus feltámadásának.
- 3. Mk 1,12-15** Jézus negyvennapos komoly böjttel és aszkézissel készül nyilvános működése megkezdésére, majd megtérésre buzdít és meghirdeti Isten Országát.

Jézus felhívása

Jézus felhívását Márk így fogalmazza meg: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot és higgyetek az evangéliumban.” Amikor az apostolok visszatekintettek Jézus működésére és képet akartak róla adni, úgy látták, hogy kezdeti beszédei ebben a négy kijelentésben foglalhatók össze röviden.

Az idő beteljesedése azt akarja mondani, hogy elérkezett, amit a jövőtől várni lehetett, s amit az ószövetségi jóvendölések tartalmaznak. A második és az első század apokrif irodalma sokat foglalkozott Izrael jövőjével, s annak megvalósulását káprázatos események keretében várták. Jézus mindezt tudatlanra veszi. Ellenben állítja, hogy az a kegyelmi jövő, amelyet Isten ígért, az ő személyéhez van kötve. Nem mást kell várni, hanem őrá hallgatni. Pál apostol majd az „idő teljességéről” fog beszélni, vagyis arról, hogy az idő megkapta teljes tartalmát, mert Isten belépett a történelem folyásába. Jézus valóban azzal az ígéssel lépett fel, hogy kitárja előttünk az Atya gondolatait, terveit, és kiáraszsa a természetfölötti adományainak összességét. Ettől kezdve az üdvösség útja nem bizonytalan. Nem kell az igazság után tapogatózni, hanem öbenne kell felismerni.

„Elközelgett a mennyek országa”. A kifejezés nem volt új. A régi időkben a próféták ismételtlen beszéltek Isten királyságáról, uralmáról, amit az embernek el kell ismernie. A Messiás Isten teljes uralmát állítja helyre, a Dávidnak megígért örök királyság formájában. De a próféták csak egyes vonásokat ragadtak ki belőle. Utaltak Isten irgalmának kiadására, az igazság győzelmére és az ítéletre, de keveset emlegették azt, hogy milyen kapcsolatban áll ez az ország a konkrét emberi történelemmel.

A zsidók azt hitték, hogy Isten csodálatosan, ellenállhatatlan erővel valósítja meg uralmát, s annak bekövetkezése teljesen átalakítja a földi életet. Jézus azonban azt emeli ki, hogy Isten uralma az ember engedelmességével valósul meg. Ezért egyelőre csak közeledik. Az embernek alkalmassá kell válnia Isten akaratának teljesítésére, az alkalmasságot pedig Isten kegyelme adja meg, amelyet Jézus életével és kereszthalálával érdemel ki. Hogy mit hoz Isten országa az embernek, azt igazában majd csak Jézus feltámadása mutatja meg, tehát mindenképpen helyénvaló közeledésről beszélni. Egyébként az Isten országa olyan gazdag fogalom volt, hogy csak Jézus egész tanítása, csodái, példabeszédei adhattak róla megközelítő képet. De aziránt az első naptól kezdve nem hagy kétségben, hogy az ország elfogadására alkalmassá kell válni. Ezt fejezi ki a másik felhívás.

„Térjete meg!” A görög metanoia éppen úgy, mint a magyar megtérés az iránynak, az életfelfogásnak a megváltoztatását jelenti. A próféták szájában a megtérés a bálványok elhagyásában és Jahvéhoz való visszatérésben fejeződött ki, amivel együtt jár a szövetség törvényeinek megtartása is. Jézus most mélyebb átalakulásra gondol: a törvény betűje helyett a szellemét kell megérteni és megtartani, s azt a belső lelkiület kialakítani, amely az Isten iránt való szeretetből és az emberek szeretetéből táplálkozik. Ennek az átalakulásnak kifejezése lesz majd a hegyi beszéd. Természetesen az elindulás a bűnök megbánása és elhagyása. Aki összeveti magát Isten gondolataival és szentségével, az mindig talál viselkedésében javítani és kivetni valót.

Az evangélium az örömhír. Annak a bejelentése, hogy Isten országának minden kegyelme itt van. Az Isten országát a hitben lehet felismerni, s a hit egyúttal megadja a benne való részesedést. De hinni Jézusnak kell, nem pedig saját hagyományainknak és előítéleteinknek. Amit ő hirdet, az örömmel töltheti el az embert. Arról győz meg, hogy Isten, mint atya irgalmában üdvösséget szerez az embernek, s megad minden segítséget az üdvösség elérésére. A hit felismerés és elfogadás. Jézus azt akarja, hogy a hitet az ő tanúságtétele alapján fogadjuk el. Ezért viselkedik úgy, mint próféta, mint isteni küldött. Igazolja magát szent életével, az isteni titkok ismeretével, csodáival és jóvendöléseivel. Aki hisz benne, az elfogadja őt az Isten országa közvetítőjének, sőt azonosítja magát vele. A benne való hit majd a feltámadása után lesz teljes. Akkor már nyilvánvaló lesz, hogy az üdvösség őbenne valósult meg, s hogy ő valóban osztogathatja azt az örök életet, amelyet már birtokol.

Az első felhívástól kezdve érezni lehetett Jézus nagyságát és jelentőségét. Isten nevében szólt, de úgy, hogy egészen azonosította magát küldetésével. Úgy is mondhatjuk, hogy őbenne saját küldetése testesült meg. Ezért egész megjelenése, minden szava és tette felhívás, hogy az ember gondoljon a Teremtőjével való kapcsolatára és tisztázza függését. Aki megismerte és elfogadta őt, az meggyőződött, hogy benne a Fiú jelent meg, mint az Atya üzenete, ezért a hitben mindig benne van az atyai leereszkedésnek az átélése is.

Gál Ferenc

Valaki mondja meg, milyen az élet! (36.)

V. RÉSZ

Kirakózz...

...a sokszínű világgal

31. Minden erőnkkel...

Igen, Isten szép élettel akar megajándékozni

8. Isten szeretetet ad nekünk, a szenvedés sosem tőle jön. Isten osztózik fájdalmunkban, mikor próbák előtt állunk, és képessé tesz minket arra, hogy a szenvedőt vigasztaljuk.

9. Isten mindig velünk van. Az imádságunk csak alig hallható sóhajtás? Isten ott van mellettünk és hall minket.

10. Mikor a keresztények egyszerűen és szelíden élnek, mikor örömmel fedezik fel az emberi lélek csodálatos mélységeit, akkor élhetnek közösségben Krisztussal és lehetnek a béke hirdetői a világ minden részén.

Érzed a boldogságot? Igen, Isten azt akarja hogy boldogok legyünk!... és, ha az éltünket neki ajánljuk fel, boldogok leszünk.

(*Taizéi Levél 2001, 58 nyelvre lefordítva, mely a taizéi találkozó és más keresztény találkozó témája volt*)

Soha többé!

Úr Jézus,

Soha többé nem mondom, hogy „nem megy”, mert „mindent elviselek abban, aki erőt ad” (Fil 4,13).

Soha többé nem mondom, hogy szegény vagyok, mert „az én Istenem – gazdagsága szerint – dicsőségében ellát majd benneteket Jézus Krisztus által mindennel, amire szükségetek van” (Fil 4,19).

Soha többé nem mondom, hogy félek, „hiszen Isten nem a csüggedtség, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk” (2Tim 1,7).

Soha többé nem kételkedem és hitetlenkedem, mert biztos vagyok abban, hogy „akik Istent szeretik, azoknak minden javukra válik” (Róm 8,28); „Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetétől? (Róm 8,35).

Soha többé nem mondom, hogy gyenge vagyok, mert „világosságom és üdvösségem az Úr” (Zsolt 27,1).

Soha többé nem engedem, hogy a rossz győzzön az életemben, mert Isten „Krisztusban mindig győzelemre segít minket” (2Kor 2,14), és „mindezeket diadalmaskodunk őáltala, aki szeret minket” (Róm 8,37).

Soha többé nem mondom, hogy nem tudok semmit, mert „általa van nektek életetek Krisztus Jézusban, aki Istentől bölcsességünkkel, megigazulásunkkal, megszentelőségünkkel és megváltásunkkal lett” (1Kor 1,30).

Soha többé nem aggódom. „Minden gondotokkal forduljatok hozzám, mert neki gondja van rátok!” (1Pt 5,7).

Soha többé nem mondom, hogy rabnak érzem magam, „az Úr ugyanis Lélek: ahol az Úr Lelke, ott a szabadság” (2Kor 6,19)

Soha többé nem érzem magam elveszítettnek, mert „nincs semmi elmarasztaló ítélet azok ellen, akik Krisztusban élnek” (Róm 8,1).

Egyszer volt, hol nem volt... most is van

Mesék földjén

„>>Egyszer volt, hol nem volt... << nincs is ennél szebb kifejezés, mert, míg a valósággal vitatkozhatunk, egy mesével nem ellenkezhetünk. (Anthony de Mello) Egy boroszlói rabbi egyszer ezt mondta: „Általában azt mondják, hogy a mesék azért vannak, hogy elaltassanak. De én azt mondom, hogy inkább azért vannak, hogy felrázzák az embereket az álomból.” A régi és modern mesék nem csak a gyerekeknek szólnak. Szimbólumokban és képekben olyan bölcsességeket hordoznak, melyek mindig időszerűek maradnak, mert az élet alapvető kérdéseivel foglalkoznak. A következőkben mesékből kiragadott bölcsességeket válogattunk össze.

A mai gyerekek tízparancsolata

Én vagyok a te Istened, aki neveden szólítalak téged.

1. Semmitől se félj, te fontos vagy nekem!
2. Tégy jót az én nevemért!
3. Az ünneplésre teremtettelek téged: a hét egy napját szenteld nekem, saját magadnak és azoknak, akiket szeretsz!
4. Viselkedj úgy, hogy a családot a tisztelet és a szeretet helye legyen!
5. Tiszteld az életet: senkit és semmit ne bánts és ne pusztíts el, hanem segíts, hogy az élet virágozzon!
6. Tanuld meg értékelni saját magadat és a társaidat!
7. Tartsd tiszteletben más tulajdonát!
8. Ne hazudj és ne csapj be másokat!
9. Becsülj meg minden baráti és szerelmi kapcsolatot!
10. Senkire se irigykedj, te is fontos vagy!

(Franca Feliziani Kannheiser – Mario Filippi)

Jonathan Livingston, a sirály tízparancsolata

Jonathan Livingston, a sirály nemcsak túlélni, hanem igazán élni akar. Jonathant nem az evés és a mindennapi élelem megszerzése érdekli. Ő meg akar tanulni repülni, hogy szabadon szárnyalhasson az égen egyre magasabban, egyre gyorsabban. A Sirály Raj ugyan számúzi és kiközösíti, de hála kitartásának segíthet azoknak, akik ugyanarra vágynak, mint ő, és akik később mesterükre találnak benne.

1. Keress magadnak olyan célt, ami értelmet és irányt ad az életednek! „Helyes, ha egy sirály repül, hiszen a szabadság a sirály legsajátabb természete.”
2. Ne hátrálj meg a nehézségek előtt, szeresd a kihívásokat! Ha csak magadban bízol, az lehet, hogy veszélyes és kockázatos. De, ha mersz kockáztatni, az már az első lépést jelenti ahhoz, hogy valami új dolog szülessen meg. „Létezik olyasmí, mint a tökély, létünk célja e tökélyt meglesni és továbbvinni.”
3. Ne hagyj, hogy a kudarc elkedvetlenítsen! Sose mondd: „Nincs kedvem. Nem lesz több vakmerő próbálkozás, és nem lesznek kudarcok.” Minden bukás után próbáld újra, talán legközelebb sikerül.
4. Legyen önbizalmod, mert „az dönti el, milyen lesz e következő világunk, hogy mit tanulunk meg a mostaniban. Ha mit sem tanultál, a következő világod pontosan ugyanolyan lesz, mint ez itt. Ugyanezekkel a korlátokkal és ólomsúlyokkal küszködsz majd.”
5. Fogadd meg a tapasztaltabbak tanácsát! „Mindig van mit tanulni. Minden szám határt jelent, a tökéletesnek pedig nincsenek határai.”

(Folyt. köv.)

Luigi Guglielmoni – Fausto Negri

Vasárnapi jegyzet

Hamvazkodjál hívó lélek

Jól ismert nagybőjti ének kezdődik így, s amikor felcsendül az orgonán és a hívók hangján, az évente ismétlődő szent idő egyik szakaszát vezeti be: a nagybőjtöt, amely hamvazószerdával kezdődik, a farsang utáni első szerdával. Nevét a hamutól kapta, amelyet ezen a napon a püspök vagy a pap a mise előtt megszentel, aztán a hívók homlokát megjelöli vele ezekkel a szavakkal: „Memento homo – Emlékezzél, ember, hogy porból vagy és porrá leszel.”

Eszünkbe juthat ilyenkor ősi magyar nyelvemlékünk, a Halotti beszéd: „bizony por és hamu vagyunk”. Az első bűn után Isten mondta Ádámnak: „Átkozott legyen a föld, melyet munkálsz, tövist és bojtortjánt teremjen; arcod verejtekével eszed a kenyeret, míg vissza nem térsz a földbe; mert porból vagy és porrá leszel.” Mózes könyvének idézett sorai teremtettségünk kezdetére és végső távozásunkra utalnak. Szentelménynek mondja az egyházi tanítás e „jelet”, amely a kimondott imádság révén gyógyyerőként jelentkezik a lélek számára, s felébreszti az igazi bűnbánatot, a jobb élet reményét. 1930-ban az európai keresztény eszmeiségű angol költő, T. S. Eliot írta Hamvazószerda című nagylélegzetű versében: „Haszon és veszteség közt ingadozva járok / E kurta közben, ahol átfutnak az álmok / Születés, meghalás közt az álomjárta félhomályban... / Nyitott ablakból gránitpart felé / Fehér vitorlák szállnak tengerekre, még tengerekre szállnak / töretlen szárnyak...” (Vas István ford.)

A hamvazószerdai hamut mindig az előző esztendő virágvasárnapján megszentelt barkaágból kell készíteni. Mediterrán, kis-ázsiai ég alatt ez a növény a pálma, ezért is nevezi az ünnepet pálmavasárnapnak a szertartáskönyv. A hamuval való meghintés a választott népnek már a bűnbánatot jelentette. A niniveiek Jónás próféta prédikációját meghallgatva bűnbánatot tartottak, és a fejüket hamuval hintették meg. Ezt találjuk Judit bibliai könyvében is.

A mulandóság szürkesége és a hamué azonos a jelképek világában, s ha bőjtidőben kap különös hangsúlyt, a földi dolgok hiábavalóságára is figyelmeztet, ahogyan a pannóniai (keresztény tartalmú?) római sírfelirat vallja: „Ingatag, omlatag és keserédes, röpke törékeny, / Jaj, csalafinta az emberi élet, a vége homályos: / Tiszta legyen lelked, szíveden jóság mosolyogjon, / Boldogan így nyugszol, s nem bánt már földi hiúság.”

† Tóth Sándor

hírek információk

A Belvárosi Plébánia nagyböjt péntekjein közös keresztútjárásra hívja a plébánia tagjait. Szeretnék, hogy a templomba jár minden korosztály részt vegyen a keresztút közös imádkozásában. Buzdítják a híveket, hogy az alábbi beosztás szerint csatlakozzanak a keresztút-járáshoz és vállaljanak felolvasást az egyes állomásokon.

A keresztutak időpontja és a közreműködők:

február 23. énekkarok

március 1. hittanosok, ministránsok

március 8. férfiak

március 15. idősek

március 22. nők

március 29. nagypénteki keresztút

Szeretettel várják a felolvasásra jelentkezőket a program@szegedidom.hu e-mail címen.

A Pasztorális Helynökség szervezésében nagyböjti lelkinap lesz a domaszéki Stella Maris Vendégházban március 8-án, pénteken 17 órától március 9-én, szombaton 17 óráig. A napot Thorday Attila főiskolai tanár, újszegedi plébános tartja „Utam Jézussal út önmagamhoz” címmel. Elhelyezés: 3-4 ágyas szobákban. Részvételi hozzájárulás: 12.000 Ft/fő (szállás, étkezés).

Jelentkezés 2024. február 29-ig a pasztoralis.hu oldalon, vagy az info@pasztoralis.hu email címen, vagy a +36-20-4288-921 es telefonszámon lehetséges.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.

Ferenc pápa nagyböjti üzenete (1.)

Isten a pusztán át a szabadságra vezet bennünket

Kedves Testvéreim!

Amikor Isten kinyilatkoztatja magát, szabadságot hirdet: „Én vagyok az Úr, a te Istened, én hoztalak ki Egyiptom földjéről, a szolgaság házából” (Kiv 20,2). Ezek az első szavai a tízparancsolatnak, amelyet Mózesnek ad a Sínai-hegyen. A nép jól tudja, miféle kivonulásról beszél Isten: a szolgaság tapasztalatát még bőrükön érzik. A sivatagban megkapja a „tíz szót”, mint útmutatást a szabadsághoz. Mi „parancsolatnak” hívjuk, s ezzel annak a szeretetnek az erejét hangsúlyozzuk, amellyel Isten az ő népét neveli. Valójában nem más, mint erőteljes felhívás a szabadságra. Nem egyetlen eseményhez kapcsolódik, hanem egy út során érlelődik meg. Ahogyan Izrael népe a sivatagban még magában cipelte Egyiptomot – gyakran siratták a múltat, és zúgolódtak az ég és Mózes ellen –, úgy Isten népe is ma nyomasztó terheket vonzol, melyeket le kell tennie. Erre akkor ébredünk rá, amikor híján vagyunk a reménynek, és úgy járunk az élet útján, mintha pusztaságon át vándorolnánk, és nincs ígéret földje sem, amelynek elérésére közösen törekedhetünk. A nagyböjt a kegyelem ideje, amikor a sivatag – ahogyan Ozeás próféta hirdeti – ismét az első szerelem helyévé válik (vö. Oz 2,16–17). Isten neveli népét, hogy el tudja hagyni rabságait és megtapasztalhasssa az átmenetet a halálból az életbe. Völegényként újból magához vonz bennünket és szerelmes szavakat sutog a szívünkbe.

A rabszolgaságból a szabadságba történő kivonulás nem valami elvont dolog. Ahhoz, hogy nagyböjtünk konkrétá váljon, először is az kell, hogy akarjuk látni a valóságot. Amikor az Úr Mózes az égő csipkebokorban odahívta magához és megszólította, rögtön olyan Istenként mutatkozott meg, aki lát és mindenekelőtt figyel: „Láttam Egyiptomban élő népem nyomorúságát, és hallottam a munkafelügyelőkre vonatkozó panaszát; igen, ismerem szenvedését. Azért szálltam le, hogy kiszabadítsam az egyiptomiak hatalmából, és hogy kivezessek arról a földről egy szép, tágas országba, egy tejjel-mézrel folyó országba” (Kiv 3,7–8). Napjainkban is az égig ér megannyi elnyomott testvérünk kiáltása. Kérdezzük meg magunktól: minket elér-e? Felráz-e bennünket? Megrendít-e bennünket? Világunknak sok olyan tényezője van, amely eltávolít egymástól, és tagadja a minket eredetileg összekötő testvériséget.

Lampedusai utam során, a közöny globalizációjával találkozva két kérdést tettem fel, melyek egyre aktuálisabbak: „Hol vagy?” (Ter 3,9) és „Hol van a testvéred?” (Ter 4,9). Nagyböjti utunk akkor válik konkrétá, ha újból meghalljuk ezeket a kérdéseket, és felismerjük, hogy még ma is a fáraó hatalma alatt élünk. Ez az uralom kimerít és közömbössé tesz. Ez olyan növekedési modell, amely megoszt, és elrabolja a jövőnket. Szennyezi a földet, a levegőt, a vizet, megfertőzi a lelkünket is. Bár szabadulásunk a keresztséggel már megkezdődött, mégis megmagyarázhatatlan nosztalgia érzünk a szolgaság után. Mintha a szabadság helyett a már ismert dolgok biztonságához vonzódnánk.

(Folyt. köv.)